

Zubnolekárska starostlivosť v SR 2016

Prehľad prezentuje výsledky štatistického zisťovania na základe ročného výkazu o činnosti ambulancie zubného lekárstva A (MZ SR) 8-01 za rok 2016. Činnosť vykázalo 2 468 ambulancií a návratnosť zberu údajov bola 86,8 %. Údaje o počte operačných zákrokov jednotkovej starostlivosti v rámci zubného lekárstva sú zo štatistického zisťovania ročný výkaz o jednotkovej starostlivosti J (MZ SR) 1-01 za rok 2016.

V roku 2016 zaznamenali ambulancie zubnolekárskej starostlivosti 6 474-tisíc návštev a v evidencii bolo spolu 4 954 595 pacientov. Na jedného evidovaného tak pripadalo 1,31 návštevy ročne, najvyššiu návštevnosť mali pritom ambulancie v Prešovskom (1,39), Bratislavskom a Trenčianskom kraji (oba 1,36) a najnižšiu ambulancie v Trnavskom (1,16) a Banskobystrickom kraji (1,18). Z hľadiska veku bolo najviac návštev na jedného evidovaného u detí vo veku 6 až 14 rokov (2,20) a mladistvých vo veku 15 až 18 rokov (2,14). Preventívnu prehliadku absolvovalo 54 % evidovaných pacientov, pričom tento podiel medziročne klesol o 1,5 percentuálneho bodu. Z výsledku preventívnej prehliadky vyplynula potreba ošetrenia chrupu u 66 % pacientov. S vyšším vekom klesá počet absolvovaných preventívnych prehliadok a rastie potreba ošetrenia.

Vo veku o až 5 rokov bolo evidovaných 94 521 detí, z nich 78 498 bola vykonaná preventívna prehliadka (83 %) a potreba ošetrenia po nej bola 47 %. Z päťročných detí v pravidelnej zubnolekárskej starostlivosti bolo len 41,9 % bez zubného kazu.

Detí vo veku 6 až 14 rokov bolo v evidencii 387 055 a preventívnu prehliadku absolvovalo 299 338 (77 %), pričom ošetriť chrup po nej potrebovalo 58 %. Index orálneho zdravia (KPE) 12-ročných detí, teda koľko trvalých zubov bolo postihnutých kazom, ošetrovaných plombou alebo extrahovaných pre zubný kaz na jedno dieťa, dosiahol hodnotu 1,79. Pri zohľadnení kraja sídla ambulancie bol index najvyšší v Žilinskom kraji (2,21) a najnižší v Bratislavskom kraji (1,39).

Vo vekovej skupine 15 až 18-ročných bolo evidovaných 211 859 pacientov a preventívna prehliadka bola vykonaná u 143 550 z nich (68 %). Potreba ošetrenia zubov vyplývajúca z prehliadky bola 64 %. Index orálneho zdravia 15-ročných detí bol 2,85, pričom najvyššiu hodnotu dosiahol v Žilinskom kraji (3,64) a najnižšiu v Bratislavskom (2,03) a Nitrianskom kraji (2,18). U 19- a viacročných evidovaných pacientov (4 261 160) bola preventívna prehliadka vykonaná 2 136 806 (50 %) a potreba ošetrenia bola až 68 %.

T1 POČET NÁVŠTEV PACIENTA V AMBULANCIÍ

Územie sídla ambulancie	Počet ambulancií	Počet návštev podľa veku				
		spolu	0 – 5	6 – 14	15 – 18	19+
Slovenská republika	2 468	6 473 563	150 366	849 702	452 850	5 020 645
Bratislavský kraj	442	908 749	23 649	124 299	52 833	707 968
Trnavský kraj	214	583 232	11 921	74 304	39 454	457 553
Trenčiansky kraj	246	721 039	14 503	88 521	52 143	565 872
Nitriansky kraj	261	754 526	15 621	93 272	47 330	598 303
Žilinský kraj	292	874 120	17 926	120 021	66 608	669 565
Banskobystrický kraj	278	699 217	17 572	87 718	44 474	549 453
Prešovský kraj	324	945 165	25 028	134 333	78 744	707 060
Košický kraj	411	987 515	24 146	127 234	71 264	764 871

na 1 evidovaného pacienta

Slovenská republika	1,31	1,59	2,20	2,14	1,18
Bratislavský kraj	1,36	1,65	2,67	2,52	1,21
Trnavský kraj	1,16	1,45	2,05	1,95	1,05
Trenčiansky kraj	1,36	1,50	2,24	2,33	1,23
Nitriansky kraj	1,31	1,72	2,35	2,16	1,18
Žilinský kraj	1,35	1,59	2,14	2,06	1,22
Banskobystrický kraj	1,18	1,50	2,02	1,95	1,07
Prešovský kraj	1,39	1,65	2,14	2,27	1,25
Košický kraj	1,31	1,61	2,03	1,95	1,19

na 1 obyvateľa

Slovenská republika	1,19	0,43	1,72	2,07	1,15
Bratislavský kraj	1,42	0,48	2,26	2,90	1,36
Trnavský kraj	1,04	0,36	1,61	1,92	0,99
Trenčiansky kraj	1,22	0,44	1,91	2,44	1,16
Nitriansky kraj	1,11	0,42	1,71	1,87	1,06
Žilinský kraj	1,27	0,41	1,88	2,20	1,21
Banskobystrický kraj	1,07	0,47	1,52	1,70	1,04
Prešovský kraj	1,15	0,43	1,52	1,94	1,11
Košický kraj	1,24	0,44	1,54	1,93	1,22

T 2 OSOBY S PREVENTÍVNOU PREHLIADKOU

Územie sídla ambulancie	Počet evidovaných pacientov	z toho		
		s preventívnou prehliadkou	z toho	
			potreba ošetrenia	z toho úplne sanovaní k 31. 12.
spolu				
Slovenská republika	4 954 595	2 658 192	1 751 541	922 192
Bratislavský kraj	667 744	326 435	214 955	133 994
Trnavský kraj	501 737	248 555	165 433	90 203
Trenčiansky kraj	530 313	312 361	230 544	120 562
Nitriansky kraj	577 449	313 752	200 130	104 565
Žilinský kraj	648 152	352 302	251 542	125 204
Banskobystrický kraj	593 687	305 813	185 287	88 858
Prešovský kraj	680 702	402 849	263 672	140 255
Košický kraj	754 811	396 125	239 978	118 551
vek 0 – 5 rokov				
Slovenská republika	94 521	78 498	36 965	18 589
Bratislavský kraj	14 317	11 580	5 505	3 209
Trnavský kraj	8 208	6 661	3 367	1 735
Trenčiansky kraj	9 642	7 988	4 576	1 881
Nitriansky kraj	9 087	7 789	3 301	1 853
Žilinský kraj	11 287	8 919	5 213	2 168
Banskobystrický kraj	11 738	9 920	4 038	2 067
Prešovský kraj	15 213	13 241	5 883	2 834
Košický kraj	15 029	12 400	5 082	2 842
vek 6 – 14 rokov				
Slovenská republika	387 055	299 338	172 269	94 599
Bratislavský kraj	46 601	32 655	17 683	11 452
Trnavský kraj	36 266	27 252	15 732	8 458
Trenčiansky kraj	39 549	32 028	21 436	11 468
Nitriansky kraj	39 685	31 094	17 630	10 013
Žilinský kraj	56 071	44 493	27 892	14 760
Banskobystrický kraj	43 438	34 006	18 247	9 157
Prešovský kraj	62 846	51 966	30 204	16 842
Košický kraj	62 599	45 844	23 445	12 449
vek 15 – 18 rokov				
Slovenská republika	211 859	143 550	91 974	51 899
Bratislavský kraj	20 960	13 129	8 553	5 761
Trnavský kraj	20 193	12 938	8 322	4 506
Trenčiansky kraj	22 413	17 001	12 522	6 730
Nitriansky kraj	21 863	14 818	9 177	5 256
Žilinský kraj	32 364	22 052	14 977	8 122
Banskobystrický kraj	22 799	15 566	8 956	4 770
Prešovský kraj	34 731	25 909	16 919	9 646
Košický kraj	36 536	22 137	12 548	7 108
vek 19+ rokov				
Slovenská republika	4 261 160	2 136 806	1 450 333	757 105
Bratislavský kraj	585 866	269 071	183 214	113 572
Trnavský kraj	437 070	201 704	138 012	75 504
Trenčiansky kraj	458 709	255 344	192 010	100 483
Nitriansky kraj	506 814	260 051	170 022	87 443
Žilinský kraj	548 430	276 838	203 460	100 154
Banskobystrický kraj	515 712	246 321	154 046	72 864
Prešovský kraj	567 912	311 733	210 666	110 933
Košický kraj	640 647	315 744	198 903	96 152

T 3 OSOBY S PREVENTÍVNOU PREHLIADKOU – RELATÍVNE UKAZOVATELE

Územie sídla ambulancie	Počet osôb s preventívnou prehliadkou		% osôb potrebujuúcich ošetrovanie po prevent. prehliadke
	na 1 evidovaného pacienta	na 1 obyvateľa	

spolu

Slovenská republika	0,54	0,49	65,89
Bratislavský kraj	0,49	0,51	65,85
Trnavský kraj	0,50	0,44	66,56
Trenčiansky kraj	0,59	0,53	73,81
Nitriansky kraj	0,54	0,46	63,79
Žilinský kraj	0,54	0,51	71,40
Banskobystrický kraj	0,52	0,47	60,59
Prešovský kraj	0,59	0,49	65,45
Košický kraj	0,52	0,50	60,58

vek 0 – 5 rokov

Slovenská republika	0,83	0,23	47,09
Bratislavský kraj	0,81	0,24	47,54
Trnavský kraj	0,81	0,20	50,55
Trenčiansky kraj	0,83	0,24	57,29
Nitriansky kraj	0,86	0,21	42,38
Žilinský kraj	0,79	0,20	58,45
Banskobystrický kraj	0,85	0,27	40,71
Prešovský kraj	0,87	0,23	44,43
Košický kraj	0,83	0,23	40,98

vek 6 – 14 rokov

Slovenská republika	0,77	0,61	57,55
Bratislavský kraj	0,70	0,59	54,15
Trnavský kraj	0,75	0,59	57,73
Trenčiansky kraj	0,81	0,69	66,93
Nitriansky kraj	0,78	0,57	56,70
Žilinský kraj	0,79	0,70	62,69
Banskobystrický kraj	0,78	0,59	53,66
Prešovský kraj	0,83	0,59	58,12
Košický kraj	0,73	0,56	51,14

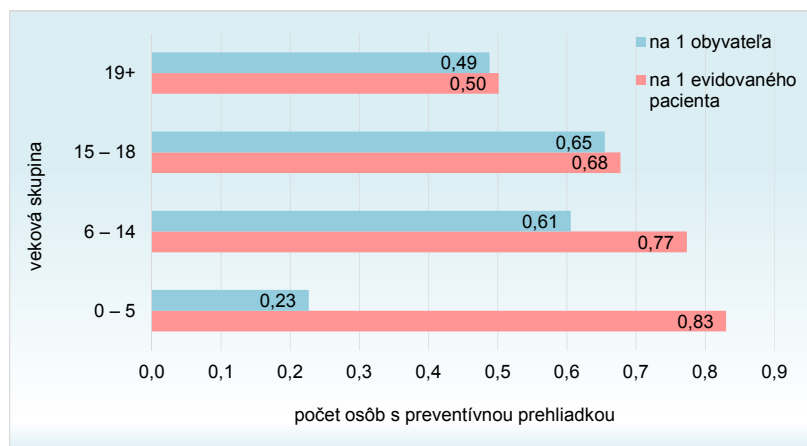
vek 15 – 18 rokov

Slovenská republika	0,68	0,65	64,07
Bratislavský kraj	0,63	0,72	65,15
Trnavský kraj	0,64	0,63	64,32
Trenčiansky kraj	0,76	0,80	73,65
Nitriansky kraj	0,68	0,59	61,93
Žilinský kraj	0,68	0,73	67,92
Banskobystrický kraj	0,68	0,60	57,54
Prešovský kraj	0,75	0,64	65,30
Košický kraj	0,61	0,60	56,68

vek 19+ rokov

Slovenská republika	0,50	0,49	67,87
Bratislavský kraj	0,46	0,52	68,09
Trnavský kraj	0,46	0,44	68,42
Trenčiansky kraj	0,56	0,52	75,20
Nitriansky kraj	0,51	0,46	65,38
Žilinský kraj	0,50	0,50	73,49
Banskobystrický kraj	0,48	0,46	62,54
Prešovský kraj	0,55	0,49	67,58
Košický kraj	0,49	0,51	63,00

G 1 POČET OSÔB S PREVENTÍVNOU PREHLIADKOU NA 1 EVIDOVANÉHO PACIENTA A NA 1 OBYVATEĽA



T 4 ORÁLNE ZDRAVIE PÄTROČNÝCH DETÍ

Územie sídla ambulancie	Počet		% detí bez zubného kazu
	päťročných detí ¹⁾	detí bez zubného kazu	
Slovenská republika	32 126	13 457	41,89
Bratislavský kraj	4 711	1 697	36,02
Trnavský kraj	3 110	1 356	43,60
Trenčiansky kraj	3 729	1 739	46,63
Nitriansky kraj	3 370	1 362	40,42
Žilinský kraj	4 267	1 781	41,74
Banskobystrický kraj	3 573	1 659	46,43
Prešovský kraj	4 640	1 752	37,76
Košický kraj	4 726	2 111	44,67

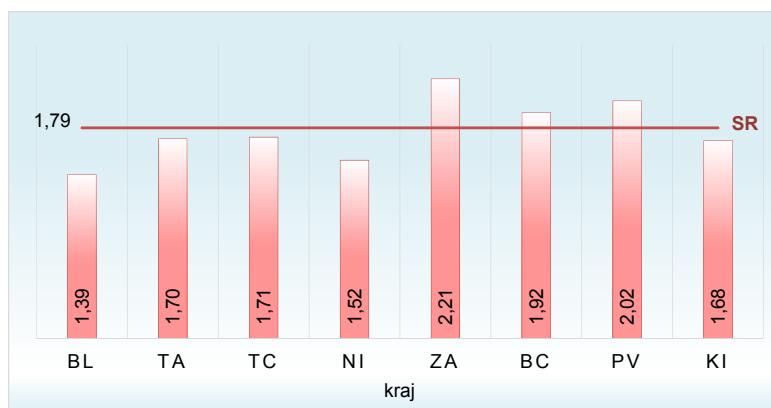
¹⁾ počet všetkých päťročných detí, ktoré boli v danom roku v ambulancii v systematickej starostlivosti

T 5 INDEX ORÁLNEHO ZDRAVIA (KPE) U DVANÁSŤROČNÝCH DETÍ

Územie sídla ambulancie	dvanásťročných detí ¹⁾	Počet			Index
		trvalých zubov			
		pokazených	plombovaných	extrahovaných	
Slovenská republika	48 408	28 863	52 183	5 689	1,79
Bratislavský kraj	5 748	2 960	4 625	427	1,39
Trnavský kraj	4 615	2 911	4 204	728	1,70
Trenčiansky kraj	5 073	2 391	5 642	656	1,71
Nitriansky kraj	5 087	2 825	4 370	520	1,52
Žilinský kraj	6 860	4 546	9 791	821	2,21
Banskobystrický kraj	5 339	3 346	6 302	614	1,92
Prešovský kraj	7 803	5 388	9 375	1 018	2,02
Košický kraj	7 883	4 496	7 874	905	1,68

¹⁾ počet všetkých dvanásťročných detí, ktoré boli v danom roku v ambulancii v systematickej starostlivosti

G 2 KPE INDEX U DVANÁSŤROČNÝCH DETÍ



T 6 INDEX ORÁLNEHO ZDRAVIA (KPE) U PÄTNÁSŤROČNÝCH DETÍ

Územie sídla ambulancie	Počet				Index
	pätnásťročných detí ¹⁾	trvalých zubov			
		pokazených	plombovaných	extrahovaných	
Slovenská republika	50 131	39 663	93 441	10 008	2,85
Bratislavský kraj	5 838	4 047	7 047	740	2,03
Trnavský kraj	4 711	4 094	7 985	1 119	2,80
Trenčiansky kraj	5 368	3 606	11 083	1 143	2,95
Nitriansky kraj	5 364	3 914	7 013	791	2,18
Žilinský kraj	7 274	6 323	18 614	1 551	3,64
Banskobystrický kraj	5 188	4 214	11 042	1 075	3,15
Prešovský kraj	8 154	7 419	16 598	1 894	3,18
Košický kraj	8 234	6 046	14 059	1 695	2,65

¹⁾ počet všetkých pätnásťročných detí, ktoré boli v danom roku v ambulancii v systematickej starostlivosti

T 7 VÝKONY V AMBULANCIÁCH

Výkony	Počet výkonov v krajoch								
	SR	BL	TA	TC	NI	ZI	BC	PV	KI
Výplne									
jednoduché vrátane hlbokého kazu	2 471 548	336 738	227 387	278 034	280 970	363 283	270 908	372 134	342 094
s ošetrením dreňovej dutiny	236 191	38 106	24 930	26 292	23 416	39 339	21 915	30 315	31 878
Extrakcia (každá)									
mliečného zuba	83 859	8 986	7 175	8 485	9 002	13 187	10 714	14 384	11 926
trvalého zuba	607 195	62 851	68 318	68 788	82 133	83 461	80 378	81 136	80 130
Chirurgické	185 276	51 495	10 376	12 967	24 516	21 352	13 297	18 582	32 691
Liečenie paradontopatií a mäkkých tkanív	2 471 631	378 953	202 321	286 602	242 669	299 069	300 097	398 752	363 168
Liečenie čelustno-ortopedické	494 085	96 915	61 437	47 896	51 716	48 074	49 910	53 702	84 435
Náhrady									
korunky vrátane pilierových	148 293	23 484	11 870	13 217	12 633	19 660	18 749	25 006	23 674
snímateľné	89 505	9 092	9 078	9 601	13 580	10 775	9 456	12 576	15 347
Rtg. snímky	363 752	73 134	36 791	34 509	20 400	47 736	38 845	61 359	50 978
Výkony dentálnej hygieničky v ústnej hygiene	632 821	104 067	54 267	54 213	57 851	77 651	55 356	101 458	127 958

¹⁾ vykazuje len zubný lekár, ktorý má rtg. prístroj

T8 VÝKONY JEDNODŇOVEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V ODBOROCH ZUBNÉHO LEKÁRSTVA

Výkony	Počet pacientov				
	operovaných vo veku			z toho hospitalizovaných po operačnom zákroku vo veku	
	spolu	0 – 18	19+	0 – 18	19+
Spolu	2 704	644	2 060	61	52
artroskopická operácia temporomandibulárneho kĺbu	24	–	24	–	1
probatórne excízie na histologické vyšetrenie v celkovej anestéze	17	6	11	6	2
exstirpácie ohraničených tumorov na tvári a v ústach	13	2	11	2	1
exstirpácie lymfatických uzlín a biopsia	20	2	18	2	2
plastiky oroantrálnych komunikácií	102	1	101	–	–
exstirpácie kameňov zo slinivodov	27	–	27	–	–
komplikovaná operačná extrakcia retinovaných zubov	280	48	232	4	5
operačná extrakcia viacerých retinovaných a semiretinovaných zubov	304	39	265	4	5
operačná repozícia a fixácia jednoduchých zlomenín sánky	43	10	33	8	10
operačná repozícia a fixácia zlomenín alveolárnych výbežkov sánky a čeľusti	51	5	46	2	6
operačná fixácia luxovaných a subluxeovaných zubov	30	7	23	–	–
operačné ošetrenie komplikovaného prerezávania zubov múdrosti	15	–	15	–	–
exstirpácia dentálnych cyst	85	20	65	8	20
operačná predprotetická úprava čeľuste	58	–	58	–	–
operačné ošetrenie nepravých nádorov – epulis	57	4	53	3	–
operačná egalizácia ďasnových výbežkov	85	–	85	–	–
extrakcie viacerých zubov v celkovej anestéze	492	246	246	–	–
resekcia koreňového hrotu troch alebo viacerých zubov	24	–	24	–	–
operačné prehĺbenie vestibula v oblasti maxily a frontálneho úseku mandibuly	232	50	182	–	–
dentoalveolárne chirurgické výkony v celkovej anestéze pre polyvalentnú alergiu	270	155	115	22	–
dentoalveolárne chirurgické výkony v lokálnej anestéze u geriatrických a rizikových pacientov vzhľadom na interné ochorenie	396	44	352	–	–
operačné odstránenie osteosyntézového materiálu	31	5	26	–	–
operačná elevácia zygomaticomaxilárneho komplexu v celkovej anestéze	48	–	48	–	–

METODICKÉ POZNÁMKY

Činnosť vykázalo 2 468 ambulancií: ambulancie s odborným zameraním stomatológia (2 248), čeľustná ortopédia (167), dentoalveolárna chirurgia (29), maxilofaciálna chirurgia (18), detské zubné lekárstvo (2), mukogingiválna chirurgia (3), choroby sliznic ústnej dutiny (1)
Evidovaná osoba: osoba, o ktorej ošetrojúci zdravotnícky pracovník vedie a uchováva zdravotnú dokumentáciu; táto osoba je evidovaná bez ohľadu na počet návštev v priebehu roka (teda aj so žiadnou návštevou v priebehu roka). Údaj povinne vyplňajú spravodajské jednotky s odborným zameraním stomatológia a detské zubné lekárstvo.

Osoba s preventívnou prehliadkou je uvedená iba jedenkrát, aj keď jej bolo vykonaných viac preventívnych prehliadok v roku. V zmysle § 2 ods. 1 zákon č. 577/2004 o rozsahu zdravotnej starostlivosti, uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a prílohy č. 2 sa plne uhrádzajú preventívne prehliadky, a to:

- jedna preventívna prehliadka poistenca do 18 rokov dva razy v kalendárnom roku u zubného lekára,
- jedna preventívna prehliadka poistenca od 18 rokov veku raz za rok u zubného lekára,
- dve preventívne prehliadky tehotnej poistkyne u zubného lekára.

Úplne sanovaný pacient: ochorenie je vyliečené alebo sú jeho následky redukované do tej miery, že nehrozí žiadna komplikácia znižujúca kvalitu ústneho alebo celkového zdravia.

Územné členenie údajov je na základe územia sídla ambulancie.

[Metodické pokyny k štatistickému zisťovaniu](#)

VYSVETLENIE SYMBOLOV A SKRATIEK

Ležatá čiarka (–)	jav sa nevyskytoval
Nula (0; 0,0; 0,00)	znamená viac ako nulu, ale menej ako najmenšiu jednotku vyjadriteľnú v tabuľke
Bodka (.)	údaj nie je k dispozícii alebo je nespoľahlivý
z toho	znamená neúplný výber položiek
v tom	znamená úplný výber položiek

SR	Slovenská republika	ZI	Žilinský kraj
BL	Bratislavský kraj	BC	Banskobystrický kraj
TA	Trnavský kraj	PV	Prešovský kraj
TC	Trenčiansky kraj	KI	Košický kraj
NI	Nitriansky kraj		